

Nieuwsbrief Samenwerkingsverband De Waddeneilanden

12e jaargang | Nummer 4 | December 2024

Ontmoeten en uitwisselen

Afgelopen maanden stonden in het teken van ontmoeten en uitwisselen in onze Waddensamenwerking.

De gemeenteraden en colleges van alle eilanden kwamen in november bij elkaar op Schiermonnikoog voor de jaarlijkse Waddentweedaagse. Alle eilandmedewerkers hebben elkaar kunnen ontmoeten tijdens de eerste medewerkers dag in 4 jaar op 27 november in het Waddencentrum op de Afsluitdijk. Meer hierover kunnen jullie lezen deze nieuwsbrief.

Iets anders is dat het team van het Samenwerkingsverband is verhuisd van de bestaande locatie naar een prachtige locatie op het adres Droogstraat 3. De gemeente Harlingen (waar we al 10 jaar bij in woonden) had de kantoorruimte zelf nodig. En het kwam eigenlijk niet slecht uit want ook wij hadden behoefte aan meer ruimte door personele uitbreiding vanwege het programma Regiodeal de Waddeneilanden. Inmiddels zijn we helemaal over en geïnstalleerd, kom gerust binnenkort een keertje langs als je in de buurt bent. En er is altijd wel een plek waar je nog wat uren kunt werken.

Onlangs bladerde ik door een boekje van Simon Sinek (een optimist die gelooft in een betere toekomst). Hierin kwam ik het volgende citaat tegen:
"De waarde van ons leven wordt niet bepaald door wat we voor onszelf doen. De waarde van ons leven wordt bepaald door wat we voor anderen doen".

Dit sprak me aan, zeker in de maand waarin we toch wat meer reflecteren op ons leven van het afgelopen jaar.

Hoe moeten anderen beoordelen wat we bereikt hebben? Op basis van het saldo op onze bankrekening op onze sterfdatum? Het aantal mailtjes dat we hebben beantwoord? Hoe vaak we naar de sportschool zijn gegaan? Of het karakter van de kinderen die we hebben grootgebracht of aan de mensen aan wie we leiding hebben gegeven? De impact die we hebben gehad op de mensen, de wereld en de natuur om ons heen?

Leef het leven dus zoals je herinnert wilt worden.

Fijne kerstdagen en een gelukkig en gezond nieuwjaar toegewenst namens het team van het Waddenkantoor Harlingen.

Kees Praamstra, Secretaris-directeur
Samenwerkingsverband De Waddeneilanden

Terugblik 4e kwartaal 2024

13 november
2024

Wadden2Daagse Schiermonnikoog

Op 13 november verwelkomde de gemeenteraad van Schiermonnikoog de gemeenteraden en collegeleden van de vijf Waddeneilanden voor de jaarlijkse 'Wadden2Daagse'. Deze dagen staan in het teken van het behandelen van onderwerpen die de Waddeneilanden gezamenlijk aangaan als ook van ontmoeting.

Inspirerend programma
In dorpsruimte 'Ons Centrum' was een afwisselend programma te volgen met onder andere aandacht voor de Werelderfgoedstatus Unesco/Beleidskader Natuur Waddenzee, de resultaten van de Regiodeal en Klimaatverandering/Dijk- en Kustversterking Schiermonnikoog. Ook bracht het gezelschap een locatiebezoek aan het LOC in aanbouw en werd een fietstocht door dorp en duinen gemaakt.

Gin See to Heigh

Dit in combinatie met de georganiseerde PubQuiz, een culinaire wandeltocht met bezoek aan de Zuidertoren, reddingsboot de Willem Horsman én medewerking van het eilanders shantychor "Gin See to Heigh" maakte de Wadden2Daagse 2024 voor de deelnemers onvergetelijk!

27 november
2024

Waddendag 2024

Het Waddencentrum op de Afsluitdijk stond 27 november in het teken van de Waddendag 2024. Waar ontmoeting, inspiratie en kennisdelen centraal stond.

[Klik hier](#) voor een sfeerimpresie, foto's en presentaties.

Brussende opening

Er waren waardevolle en inhoudelijke bijdragen en workshops. Na een inspirerende opening van Trineke Kroeze (voorzitter Directieraad Samenwerkingsverband) hebben we ons laten inspireren en vermaken door [Paul Smit](#), wat een fijne opening van de dag was dat.

Workshops in teken van verbinding en samenwerken

Vervolgens heeft iedereen twee workshops kunnen volgen. Dank aan alle workshophouders!

- [Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij \(KNRM\)](#)
- [Freek van Berkel dr.](#) voor de Workshop Optimaal Samenwerken
- [Arlette Bickel](#) en [Ymko Braaksma](#) voor Presentatie [Planbureau Fryslân](#)
- [Helen Van Londen](#) en [Rosanne Verbree](#) voor de Kennissessie [Waddenacademie](#)
- [Eileen Blackmore](#) en [Nynke Bouma](#) voor de Inspiratiesessie 'Wad gaat om'
- Kookworkshop met 'Vers van eigen bodem' ingrediënten van [Kookstudio Flang in de Pan](#)
- [Andries Bonteschansker](#) voor de Experience Onderneming bus
- Tinus en Klaas van [IL Fryske Gea](#) voor de Excursie Vismigratievier
- Hans en Jan voor de rondleiding door het [Afsluitdijk Wadden Center](#)

Gaaf dat zoveel collega's van [Gemeente Texel](#), [Gemeente Vlieland](#), [Gemeente Terschelling](#), [Gemeente Ameland](#) en [De Gemeente Schiermonnikoog](#) aanwezig waren, dank!

Agenda 4e kwartaal 2024

Agenda vergaderingen oktober - november - december 2024

- 10 oktober - [Directieraad de Waddeneilanden](#)
- 17 oktober - [Algemeen Bestuur De Waddeneilanden](#)
- 24 oktober - [Dagelijks Bestuur De Waddeneilanden](#)
- 28 november - [Dagelijks Bestuur De Waddeneilanden](#)
- 12 december - [Directieraad de Waddeneilanden](#)
- 19 december - [Dagelijks Bestuur De Waddeneilanden](#)

Uit het Bestuur

Update bestuurszaken

Het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband heeft de afgelopen maanden zo'n vier keer vergaderd. Zaken die daarbij zijn besproken zijn:

- Actualisatie N2000 beheerplannen Waddengebied
- Voortgang Beleidskader Natuur Waddenzee
- Vervolg aanpak Unesco Werelderfgoedstatus
- Deltaprogramma Waddengebied, w.o. kennismaking en gesprek met Deltacommissaris Dr. Verdaas
- Zaken rond Openbare Orde en Veiligheid
- Bereikbaarheid: Nota van uitgangspunten concessies Waddenveren, moties, en elektrificatie van de waddenveren
- Fysieke leefomgeving: Beleidsbrief Landbouw, Fryske Urgentieveroeding huisvesting, resolutie VNG m.b.t. Integraal Zorg Akkoord
- En uiteraard wordt altijd gesproken over de diverse gezamenlijke bestuurlijke vertegenwoordigingen en standpunten voor het Omgevingsjaar Wadden, Bestuurlijk Overleg Wadden, Stuurgroep Deltaprogramma Wadden, WaddenSeaBoard. En lobbyzaken die de landelijke en regionale politiek van Rijk en Provincie betreffen.
- Tot slot hebben de ondernemersverenigingen van alle eilanden een rapport aangeboden aan het Dagelijks Bestuur getiteld 'Van knelpunten tot kansen'. [RaboResearch](#) heeft het onderzoek gedaan, waarin zijn ze drie economische opgaven. Nieuwsgierig? [Lees hier het RaboResearch onderzoek](#)

Bedrijfsvoering

Huisvesting

Per 2 december zijn we met het Waddenkantoor verhuisd naar Droogstraat 3 in Harlingen. Omdat Gemeente Harlingen de ruimte die wij huurden zelf nodig heeft, vroegen zij ons of wij wilden kijken naar een andere ruimte. 'Toeval bestaat niet' - we hadden tegen onszelf gezegd dat het pand, waar de Waddenvereniging een aantal jaren geleden zat, eigenlijk de perfecte plek zou zijn voor ons en ze ruschiede. Via een makelaar kregen we deze ruimte aangeboden. Een grotere ruimte dan we hadden, met meerdere overleg- en spreekruimtes, diverse plekken om even te bellen, te overleggen, te sparren.

Inmiddels zitten we er twee weken en hebben diverse collega's het al gezien. Iedereen is enthousiast. Voor iedereen geldt: heb je een ruimte nodig om te vergaderen in Harlingen of even een werkplek, wees welkom!

Dienstverleningsovereenkomsten (DVO'S)

De eerste evaluatiegesprekken zijn inmiddels gevoerd en de overige volgen in januari. Hierna wordt bekeken of er DVO's zijn die aangepast moeten worden. Zoals in de vorige nieuwsbrief stond, is de werkgroep Inkoop bezig met het vormgeven van het nieuwe inkoopbeleid voor de 4 Friese eilanden. Het concept is klaar. Dit wordt nu juridisch gecontroleerd.

Nieuws van het Waddenkantoor

Introductie Elvira Kok

Per 1 september ben ik begonnen als beleidscoördinator bij het Waddenkantoor. Met studies Leisure management en Marketing als achtergrond had ik destijds niet verwacht ooit als ambtenaar te gaan werken.

Intrinsieke drive

Door mijn intrinsieke drive om dingen te willen ontdekken, verbeteren en innoveren kwam ik in het werkveld al snel in de rol van projectleider terecht. Van het sec implementeren van beleid, school of mijn rol stapsgewijs steeds meer naar de voorgrond van het proces en ging ik mijn opdrachtgevers adviseren over de impact en vertaling van beleid naar de eigen organisatie.

Leerzame praktijkervaring

Uiteindelijk besloot ik de stap te wagen en mijn praktijkervaring te gebruiken om zelf beleid op te stellen voor het ministerie van VWS. Een hele leuke en leerzame ervaring, maar die helaas, mede door de lange reisafstand Den Haag - Leeuwarden, teveel impact had op de Waddenbezoeken.

Waar ik blij van word

Naast mijn werk, ben ik vooral ook moeder van Aimée (19), Envar (16) & Quentin (14) en vrouw van Emile. Sport is een verbindende factor in ons gezin en ik ben gek op reizen. Maar ik probeer vooral te genieten van kleine, soms onverwachte geluksmomenten. Een fijne wandeling met mijn zus, gezellig lunchen met mijn dochter, varen met vrienden door de mooie grachten van Leeuwarden, etc. Genieten doe ik ook altijd als ik op de Waddeneilanden ben, een gevoel wat op de boot al begint. Daarom vind ik het mooi dat ik mij nu voor de Waddeneilanden in mag zetten.

Natte Waddenzaken

Bestuurlijk Overleg Waddengebied/BOW

Op 2 oktober jl. heeft dit overleg plaatsgevonden met de 3 nieuwe bewindslidelen, Dhr. B. Madlener (voorzitter), Minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Mw. S. Hermans, Minister van Klimaat en Groene Groei (KGG) en Dhr. J. Rummenie, Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN).

Het was duidelijk dat de nieuwe bewindslidelen zich nog goed moeten inlezen in de materie van de Waddengovernance. We gaan zien hoe dit zich verder gaat ontwikkelen.

Bestuurlijk Overleg 19 december

Op 19 december staat er weer een Bestuurlijk Overleg gepland, waarbij burgemeester Mark Pol van Texel de Waddeneilanden vertegenwoordigt.

Belangrijke punten voor de Waddeneilanden op de agenda:

- Vervolg ABDBTOP Consult rapport bekostiging Waddenopgave (IenW)
- Financiering Waddenacademie (IenW)
- Nota Ruimte voor Defensie (Defensie)
- Startbeslissing Miri bereikbaarheid Ameland (IenW)
- Beleidskader Natuur (LVVN)
- Gaswinnig (KGG)
- Stapeling Procedures (Kustgemeenten)
- Unesco (LVVN)
- Routekaart bereikbaarheid: Elektrificatie waddenveren (IenW)
- PAWOZ (KGG)

Natura 2000 Beheerplannen Noordzeekustzone en Waddenzee

Voor de Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone worden nieuwe beheerplannen opgesteld. Hierin wordt vastgelegd welke maatregelen worden getroffen om de natuur in deze gebieden te behouden, beschermen en verbeteren. Dit doet Rijkswaterstaat namens het ministerie van IenW, samen met de andere bevoegde gezagen, ministeries van LVVN en Defensie en de provincies Noord-Holland, Fryslân en Groningen. Bij het opstellen van de beheerplannen worden ook de eilandgemeenten, stakeholders en overige belanghebbenden uit het Waddengebied betrokken.

Vervolg aanpak Unesco

In het ruimtelijk beleid van de rijksoverheid is het behouden en versterken van Werelderfgoed een nationaal belang. De instandhouding van Werelderfgoed is een nationale verplichting uit het Werelderfgoedverdrag en richt zich op het waarborgen van het behoud van de uitzonderlijke universele waarde van een object of gebied dat is ingeschreven op de Werelderfgoedlijst.

De Tweede Kamer heeft middels een amendement geregeld dat de Omgevingswet extra aandacht geeft aan deze Outstanding Universal Values (OUV). Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet geldt dat de OUV van de Waddenzee moet worden meegenomen in bestuurlijke procedures.

De Waddengovernance en de eiland- en kustgemeenten moeten hiervoor dus voorwaarden opnemen in hun respectievelijke omgevingsplannen. Dit is urgent want zware initiatiefnemers (o.a. PAWOZ en Dijkversterking Schiermonnikoog) als bevoegde gezagen zullen onduidelijkheid op dit punt.

Door Waddenzaken

Landelijk gebied

In het regieprogramma heeft het kabinet aangegeven een nieuwe koers in te willen slaan wat betreft het landelijk gebied. Voedselzekerheid en innovatie van de lands- en tuinbouw en visserij staan hierbij centraal. Het kabinet wil voedselzekerheid als elementaire maatschappelijke voorziening borgen voor heel Nederland. Daarom gaat het kabinet niet sturen op gedwongen krimp van de veestapel of op gedwongen onteigening in het kader van maatregelen en overige milieu- en natuurdoelen.

Het kabinet wil over gaan op beleid dat gericht is op doelen in plaats van maatregelen. Ze willen ondernemers ondersteunen bij hun inspanningen om door te ontwikkelen en te innoveren, gericht op emissiereductie voor klimaat, natuur, water (inclusief kadernrichtlijn water), stikstof, geur en fijnstof. En hen beter belonen voor de diensten die ze leveren aan de maatschappij, op het gebied van agrarisch natuurbeheer en biodiversiteit.

Er gaat een streep door het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Hiervoor is in de plaats komt een uitvoeringsgerichte en gebiedsspecifieke aanpak. De eerste richting van deze aanpak wordt voor het einde van 2024 naar de Kamer gestuurd.

Inmiddels is er zowel vanuit de Provincie Fryslân als de Friese Gemeenten gereageerd; zij pleitten ervoor voor vast te houden aan wat goed werkt, namelijk:

- De gezamenlijke aanpak van de Friese overheden en gebiedspartners;
- De integrale aanpak op inhoud bij het realiseren van de doelen voor natuur, water, landbouw en klimaat;
- De gebiedsgerichte werkwijze.

Motie Kansen grepen voor de Friese eilanden

Op 23 oktober jl. hebben de Provinciale Staten van Fryslân, bij de beleidsbrief Europa en Duitsland, een motie aangenomen over de Friese Waddeneilanden. In de motie wordt het College van Gedeputeerde Zaken opgeroepen om, in samenwerking met de Friese eilanden en andere regio's in Europa, de kansen te grijpen die zich nu voordoen en mee vorm te geven aan de nieuwe eilandstrategie van de Europese Unie.

Leestip

Nieuwsbrief Waddenacademie

Maandelijks brengt de kennisregisseur voor het Waddengebied een digitale nieuwsbrief uit. Hierin licht ze enige activiteiten en artikelen van de afgelopen maand uit die voor ons interessant en relevant kunnen zijn. Hierbij een link naar de nieuwsbrief van december.

Abonneren nieuwsbrief Waddenacademie

Mocht je deze vaker willen ontvangen dan kun je ook [via deze link](#) abonneren op de digitale nieuwsbrief.

Regio Deal

Regio Deal

Nieuwsgierig naar de ontwikkelingen van onze Regiodeal? Lees de [Regio Deal Nieuwsbrief](#) van oktober.

Contact

Tel. (0517) 740 000
E-mail: info@dwaddeneilanden.nl
Bezoekadres: Droogstraat 3
8861 SR Harlingen

WADDENEILANDEN
www.dewaddeneilanden.nl